

Premiera nowej książki o dziejach naszego miasta

Znana jest wszystkim mieszkańcom naszej gminy książka nieżyjącej już Zofii Kladzińskiej „Dzieje Koluszek” doczekała się „następcy”. Ponad tydzień temu na lokalnym rynku księgarskim pojawiła się nowa pozycja zatytułowana „Historia Koluszek 1386 - 1949”, której autorami są Jacek Winkiel i Adrian Kut. Wydarzenie to spotkało się z dużym zainteresowaniem. Świadczy o tym liczba sprzedanych egzemplarzy tej pozycji. Na dzień dzisiejszy, w pierwszym tygodniu od premiery, sprzedano 160 książek, w tym 15 w sklepie internetowym Stowarzyszenia „Historia Koluszek”.

W sobotę, 6 kwietnia 2019 roku w Sali Muzealnej Koluszek odbyło się spotkanie autorskie i promocja książki pt. „Historia Koluszek 1386 - 1949” z jej Autorami Jackiem Winklem i Adrianem Kutem. W spotkaniu wzięło udział kilkadziesiąt osób, akurat tyle, ile może pomieścić nieduże wnętrze Sali Muzealnej przy ul. 3 Maja 17. Wśród zainteresowanych byli mieszkańcy Koluszek, Brzezin a także dawni koluszkowianie, obecnie mieszkający w Łodzi i innych miejscach naszego regionu.

Autorzy książki z grubsza, aby nie wchodzić w szczegóły treści pozycji, omówili jej zawartość. Czego możemy dowiedzieć się z „Historii Koluszek”? Pierwsze odkrycie to dodanie naszej miejscowości lat. Do niedawna, i to przez bardzo długi czas, najstarsze wzmianki o Koluszkach zaczynały się od daty 1399. Rok, w którym zmarła pierwsza z żon króla Władysława Jagiełły, Jadwiga Andegaweńska, królowa Polski i święta Kościoła katolickiego, okazał się już nieaktualny, gdy chodzi o najstarsze zapiski dotyczące Koluszek. Autorzy książki dotarli do archiwów poświadczających istnienie wsi Coluscovice nad rzeką Mrogą już w roku 1386. Na dziś to ten rok jest dla nas najstarszą datą w dziejach Koluszek. Archiwa dawne nie powiedziały jednak ostatniego słowa i prawdopodobnie Koluszki mają jeszcze starszy rodowód i z pewnością fakt ten czeka na swoich odkrywców w przyszłości. Rok 1386 to zatem data „otwierająca” historię Koluszek opisaną w książce. Kończy ją zaś rok 1949, kiedy nasza miejscowość wraz z przyłączonymi do niej sąsiadującymi osadami: Kowalszczyzną, Wypaleniskiem i innymi, otrzymała prawa miejskie.

Dzieje naszego miasta i okolic od zakończenia wojny aż do upadku komunizmu w Polsce w roku 1989 i do lat nam współczesnych – to zadanie dla autorów kolejnej książki, którzy już zbierają informacje i materiały.

W „Historii Koluszek” Jacek Winkiel i Adrian Kut opisują Koluszki i okoliczne wioski na tle poszczególnych epok historycznych. Najwięcej materiału dotyczy okresu dynamicznego rozwoju naszego miasta, czyli drugiej połowy XIX wieku aż po lata międzywojenne. Nie mniej dokumentacja dotycząca dawniejszych wieków jest także imponująca w swej liczbie.

W książce możemy przeczytać o rozwoju kolei, o czasach obu wojen światowych a także o życiu gospodarczym i handlowym Koluszek. Koluszki i wsie należące obecnie do naszej gminy w minionych wiekach, aż do lat powojennych zamieszkiwali, oprócz Polaków, Niemcy i Żydzi. Tym dwóm grupom narodowościowym i religijnym poświęcono niemało miejsca. Dzieje koluszkowskich i okolicznych katolików, a także historia budowy kościoła i potem parafii pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny to osobny, obszerny materiał z ciekawą dokumentacją faktograficzną. Zdjęcia spalonego dworca kolejowego podczas I wojny światowej, Szkoły Powszechnej przy dzisiejszej ulicy Mickiewicza, spalonej we wrześniu 1939 roku, czy lista nazwisk mieszkańców

Koluszek wywiezionych do obozów koncentracyjnych, w miarę możliwości odtworzonej przez Stanisława Sitka, mieszkańca Koluszek, pracownika tutejszego referatu meldunków w naszym magistracie – to niezwykle cenne historycznie materiały, z którymi każdy mieszkaniec powinien się zapoznać i pokazać je swoim dzieciom oraz wnukom.

W książce oprócz zdjęć i dokumentów, możemy też obejrzeć wiele ciekawych map, ilustrujących położenie dawnych Koluszek i rozwój naszej okolicy poprzez stulecia.

Tytuł książki może dla niektórych być nieco mylący, bo Autorzy opisali nie tylko historię naszego miasta. Można w niej zapoznać się także z bardzo ciekawymi dziejami i rozwojem otaczających Koluszek osad (Żakowice, Katarzynów, Felicjanów). Początki niektórych sięgają w odległe knieje naszej polskiej historii, aż po czasy wojen krzyżackich...

Żyjemy w czasach, gdy każdy coś tam może napisać. Wielkie słowo „Książka” nie zawsze jest adekwatne do powstałego przedmiotu. W przypadku „Historii Koluszek” można mówić o naprawdę dobrze napisanej pracy. Z pewnością znajdą się czytelnicy, którzy będą mieli jakieś słowo krytyki, i dobrze, bo na tym polega czytanie pracy opartej na materiale historycznym.

Ze swej strony mogę stwierdzić, że praca Jacka Winkla i Adriana Kuta napisana została z wielką starannością o prawdę historyczną i obiektywizm. Materiały do niej pochodzą głównie z archiwów i dokumentów źródłowych, a także z relacji prasowych sprzed wielu lat i wspomnień koluszkowian. Autorem 4 podrozdziałów o czasach II wojny światowej na naszym terenie jest Grzegorz Michał Koszewski, a historię powstania kościoła Niepokalanego Poczęcia N.M.P. opisał Mateusz Jaśkiewicz. Wiadomości na temat ludności żydowskiej z uwzględnieniem czasów Zagłady Żydów koluszkowskich podczas wojny są fragmentami artykułów, wywiadów i reportaży, jakie w latach ubiegłych opublikowane były na łamach „Tygodnia w Koluszkach”. Autorami pozostałych części są Adrian Kut i Jacek Winkiel, do których należy redakcja książki. Tłumaczami tekstów obcojęzycznych są: dr Tomasz Stolarczyk, Joanna Ćmiel oraz Kamil Góra.

Czytając omawianą pozycję możemy poznać najstarsze nazwiska mieszkańców Koluszek, zobaczyć zdjęcia aktorów miejscowego teatru, mieszkańców Koluszek z roku 1900, kolejarzy sprzed niemal wieku albo uczestników kolejowej pielgrzymki na Jasną Górę w roku 1938. Popatrzmy, może znajdziemy tam swoich przodków.

Czym jest dla mnie książka pt. „Historia Koluszek”? Tym, czym sam chciałbym być dla następnych pokoleń, gdy mnie i moich bliskich już nie będzie wśród żywych: świadectwem wieków minionych i mieszkających tu przed nami ludzi, którzy żyli, kochali, zakładali swoje rodziny i borykali się z problemami swoich czasów. Słowo „magia” jest źle kojarzone i chrześcijanin nie powinien tego słowa używać, owszem. Niemniej w tej książce jest coś takiego, co każe myśleć o ludziach tam opisanych jako o kimś, kto dzięki Autorom na nowo powstał do życia i jest wśród nas. Gdy będziesz przewracać kolejne stronicę, pomyśl, że właśnie „dotykasz” historii tych ludzi. W tej wyjątkowej chwili przywołujesz ich do „życia”! Ta książka jest hołdem dla tych, którzy nasze miasto stworzyli i budowali przez wieki. Tym jest dla mnie „Historia Koluszek”.

Autorzy „Historii Koluszek 1386-1949”, Jacek Winkiel i Adrian Kut zrzekli się praw autorskich do książki na rzecz Stowarzyszenia Historia Koluszek. Dochody ze sprzedaży opracowania w 100% zasilają finanse Stowarzyszenia „Historia Koluszek”. Obecnie książkę można kupić w cenie 40 zł w

Sali Muzealnej Koluszek przy ulicy 3 Maja 17, a także za pośrednictwem sklepu internetowego pod adresem: sklep.historiakoluszek.pl, książka jest także dostępna w siedzibie „Tygodnia w Koluszkach” w godzinach pracy naszej redakcji.